

12

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

ahová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája Nagybecskerek, Zápolya-utca 1. ahová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Feladv. szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagybecskerek, 1904.

XXXIII. évfolyam. 135. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 .
Negyedévre ———— 6 .
Egy órára ———— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el. Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével mindenkor délután 5 órakor.

Szerda, június 15.

A magyar-horvát pénzügyi egyezmény.

Nagybecskerek, június 15.

A Tisza-miniszteriumnak sikerült végre befejezéshez vinni a Horvátországgal való pénzügyi kiegyezést, melyről már hat év óta folyt a tárgyalás a két országos bizottság közt. A nehézségek eddig abban voltak, hogy horvát részről a bőségesen el látott közigazgatás folyton növekvő költségeire való tekintettel az eddigénél sokkal nagyobb autonóm költségvetést követeltek.

A horvát részről emelt ellenvetések közt a legjogosabb az volt, hogy több közvetett adónak, nevezetesen a fogyasztási adónak 1899. óta történt megváltoztatása által Horvátország jövedelmei lényegesen csökkentek. Így főleg a cukor, szesz, petroleum stb. fogyasztási adója termelési adóvá változott és miután horvát területen nincsenek ily gyárak vagy csak igen kevés van, Horvátországnak el kellett vesztenie a fogyasztási adókból eredő eddigi bevételeinek egy részét.

Tehát csak jogos és méltányos volt, ha a magyar országos bizottság utat és módot keresett, hogy miként segítsen Horvátország bevételeinek eme csökkenésén. Végül abban egyeztek meg, hogy az összes közvetett adók jövedelmeiből egy részt kiszakítanak, melyet a közös kiadásokra alkalmazzák 91:88 : 8 12 arány szerint számítanak.

Horvátország tehát a termelési adóból, a szállítási adóból, az osztályorsorsjáték jövedelméből 8:12 százalékot kap, mely összegből 44% Horvátország autonóm szükségleteire, 56% pedig a közös kiadásokhoz való hozzájárulásra fordítatik. Ha azonban az ezen közvetett adókból való évi emelkedés 5%-nál többet tesz, akkor e többlet a közös kiadások fedezésére fordítatik. Ily módon az 1904. évi költségvetés körülbelül 22 millió koronát fog elérni és pedig azért adták meg ezt az emelkedést, mert mint Magyarországon,

Horvátországban is emelni kell a hivatalnokok, valamint a csendőrség fizetését.

A kormánynak is be kellett látnia, hogy Horvátország jogos követeléseit figyelembe kell venni, de másrészt arról is gondoskodni kellett, hogy Horvátország az eddigénél többel járuljon a közös kiadásokhoz.

A korábbi pénzügyi egyezményeknél e pontra nem fordítottak kellő figyelmet. Miután Horvátország adóereje messze mögötte marad Magyarországnak, a közös kiadások összeszámolásánál mindig telemes deficitet származtak, midőn arról volt szó, hogy Horvátország hozzájárulását kiszámítsák. Sokszor több millió koronára rugtak e deficitek. Horvát részről mindig meg volt a hajlandóság, hogy e hiányt a Magyarország és Horvátország közt évenként történő leszámolás állítólag részrehajló módjának tulajdonítsák. Hogy e szemrehányásnak jövőre elejét vegyék, a két országos bizottság megbízásából utasítottatni fogják a kormányok, hogy e leszámolás módjára nézve új szabályzatot dolgozzanak ki, hogy így jövőre elháríttassék minden kétely, melyet a horvát sajtó eddig oly gyakran hangoztatott.

Politikai okokból legfőbb ideje volt, hogy ezt a kérdést, mely Horvátországban még csendháborításokra is adott okot, száműzték a világból és bizonyára a kormány jótékony befolyásának kell tulajdonítani, hogy egyrészt Horvátország jogos követeléseinek eleget tettek, másrészt az állami érdekeit is megóvták.

Az osztrák sajtótermékekkel való házalás.
Az osztrák könyvkereskedők és kiadók valóságos elárasztják a magyar közönséget ügynökeikkel, akik mindenféle német és szláv nyelvű könyvekre, füzetekre, folyóiratokra gyűjtenek előfizetőket, sőt az osztrák könyvkereskedők cégek megbízottjai még hazai magyar sajtótermékekre is nagymértékben üzik az előfizetést, az itteni könyvkereskedők és kiadók elől elfoglalván a piacot. A reciprocitás elvének megtartása mellett nem igen lehetne kifogást tenni ez ellen, de Ausztriá-

ban az osztrák közigazgatási hatóságok minden indoklás nélkül kereken megtagadják a magyarországi cégeknek az általuk sajtótermékekre való előfizettséggyűjtés céljából kért engedélyt. Ennek következtében a belügyminiszter a viszonyosságra való hivatkozással utasította az alispánokat és polgármestereket, hogy nagyobb körültekintéssel járjanak el az osztrák cégek részére sajtótermékekre való előfizetőséggyűjtésre szóló engedélyek megadásánál és az engedélyt csak szigorúan mérlegelt és indokolt esetben adják meg, különben tiltsák el az előfizetőséggyűjtést.

Gondolatok

az államnyelv érvényrejutásáról.

Nagybecskerek, június 15.

I.

Tavaszzal megindult a föld népe, hogy munkát keressen, ha talált, abba beakad, vagy már előbb megalkudott munkába álljon. Meg kellett e három fokozatot kibővíztem, mert mindegyiknek más-más sora van, kedvben, étkezésben, a melyhez természetesen az ital is tartozik, — mert mivelhogy az embernek nyonya is köll — és a továbbmenés vagy utazás gyorsaságában is. A ki — ha ugynevezett úri módban is él, — de a nép életével, annak sorsával törődik, életmódját megfigyeli, sok mindenféle jót is tud vagy legalább is tudhatna megtenni, sok mindenféle nem jónak elejét vehetné. Meg is érdemli különösen az a nép, amelyről én most szólni akarok, de megérdemli minden embertársunk, hogy vele törődjünk, nem kell ehhez sok, csak egy kis kötelességtudás, fölszaporítva ennél valamivel több igazi, de nem színelte emberszeretettel, habár azt mondják, hogy az okos ember ennek, már t. i. a színelte vagy tüntető emberszeretetének is tudja ezer hasznát venni.

Én szerintem az igazi föld népe a magyar Alföldnek az a néposztálya, amely kizárólag földmunkával foglalkozik, akit kubikos név alatt ismerünk. Sok mindentéle változott már azóta, a mióta az én gyarló eszemet tudom.

Valamikor azt hittük, hogy erdőirtási munkát csak a karsztvidéki illir, vagy a tengerparti olasz tud végezni; hogy a magas kékterekű taligával ügyesen és haszonnal csak az olasz carrattiere tud elbánni és hogy 8—10 ilyen náluak kordának hívott egylovas taligával földszállítását egy ember csak úgy tud eligazítani — ha olasz. Ma már a magyar, a sváb, a szerb, román, tót is haszonnal és haszonnal tudja ezt a munkát. Kubikolni is el-eljár már nagy szükségből, ha ugyanis neki van reá szüksége, hazánkat lakó bármely nemzet-

A „TORONTÁL“ tárcája.

Vágyón és epedőn...

Vágyón és epedőn mért hivatlak én?!
Tán mert azt hiszem én: megkönyörül szived
Es a hü szivemért hü szivet adsz nekem,
Hogy én csak a tiéd legyek?!

Ah! mindig hivatlak téged az én szivem
S te mégis hidegen mért viseled magad?!
De csitt! A kegyes ég tudja a szép jövőt...
S Isten mindeneket segít!

Ah! Én így hiszem azt s várom a szép jövőt,
Mely rózsás utakon minket is elvezet
A templomhoz, ahol orgona hangjain
Isten szent szava száll felénk.

Isten szent szava, mely áldva jön, éltet ad;
Isten szent szava, mely biztat az élten át,
Hogy majd így hivatlak: „Jöszte te jó Uram,
Vár már hitvesed, édesed!”

Vágyón és epedőn mért hivatlak én?!
Tán mert azt hiszem én: megkönyörül szived,
Es a hü szivemért hü szivet adsz nekem,
Hogy én csak a tiéd legyek!
Bévárdy Gyula.

Dr. Hadfy az orvos.

— Levél a szerkesztőhöz. —

— A „Torontál“ eredeti tárcája. —

Kedves barátom!

A mindenki nagy és őszinte sajnálkozására és a közügy nagy kárára a halál által körünkől sajnos igen korán kiragadott dr. Hadfy Miklós orvost, mint ifjúkori barátot eléggé méltattad, de

fájdalmasan nélkülöztem igazán szép és szívhez szóló soraidban dr. Hadfy Miklóst az orvost, mert soraid főleg csak a „Muczi“ barátról szóltak. Hiszen szép az, ha valakinek becézhető nevét városszerte ismerik s jóformán mindenki csak bizalmasan ezen becéző néven szólítja, mert ez bizonyára arra mutat, hogy közkedveltségnek örvend. Hogy ki volt a „Muczi“, arról a boldogultnak a temetésén megjelentek nagy sokasága is tanuskodott.

De nekünk orvosoknak a Muczi barátunk ennél több volt, hiszen már a temetési szertartáson jelen voltak közül is sokan arról tanuskodtak, hogy Muczi egyuttal egy a helyét kiválóan megálló dr. Hadfy Miklós volt, igen sokan lévén ugyanis a temetésnél jelen, kik dr. Hadfy Miklós körültekintő szakismereteinek és rendkívül ügyes kezének köszönhetik, hogy ismét látnak, hogy ismét hallanak.

Dr. Hadfy Miklós összes érdemeit felsorolni nem kívánom, mert még mindenkinek élénk emlékezetében áll, hogy milyen lelkes önfeláldozást és szakavatott buzgóságot tanusított a több évvel ezelőtt a szomszédságunkban, Aradácon pusztító kolerajárvány ideje alatt, de fő érdemét akkor szerezte, midőn mint közközházi osztályfőorvos tudását teljesen szenvedő embertársainak szentelte. Dr. Hadfy a kórházban kereste és találta ambíciójának kielégítését, itt értékesítette azt szorgalommal, autodyctico megszerzett

ismereteit s itt képezte magát teljesen arra, hogy specialistává vált a szó legszorosabb értelmében. Dr. Hadfy Miklós tényleg teljes odaadással feküdt neki a tanulmányozásnak s a kórházi beteganyag erre neki bő alkalmat is nyújtott s ambícióját kielégíthette, ez uton kiképezte magát specialistává a szemészetben és fülgyógyászatban, ezen a vidéki gyakorlatban elég mostohán ellátott két szakban. Különösen a szemészetben oly tökélyre vitte, hogy a hályogműtéteket ugyszólván „ambulanter“ végezte s ezáltal számos sok embernek adta vissza a szemvilágát. Dr. Hadfy a kórházban évente 20—25 ily súlyos jellegű szemműtetet végzett és számtalan kisebbet. Nem csoda tehát, hogy nagy routineja volt neki e téren s mi, kartársai tiszteltük is benne a szemészt és az ügyes fülorvost. Ezerszeres kár dr. Hadfyért, mert idővel ezen speciális tudása révén országos hírvé vált volna s valódi c-a-pás a szenvedő embertársainkra, hogy szép tudása vele együtt a sirba szállt.

Midőn ezeket veled, tisztelt barátom, közölni szükségesnek tartottam, arra kérlek, hogy dr. Hadfy Miklós orvostársunk fentemlített érdemeit az egyébként szép cikked pótlásképpen felemlíteni becses lapodban kegyeskednél.

Ezzel maradok

őszinte tisztelőd

Dr. Flalowski Béla.

ségü ember, de ezt oly jól, oly kitartóan, ügyesen mint a mi magyarjaink, különösen azonban a Tiszamenti Csongrád, meg Bacsvármegyei, nem tudja egy sem.

A legközelebbi múlt napokban, utam a bégaparti pályaudvarhoz vitt. Ennek közelében, a vasuti töltés árnyékos oldalán tartott reggeli pihenőt vagy 20 kubikos ember.

Szíves és illedelmes „jó reggel”-lel köszöntöttem őket, hasonló szíves hangzásu „adjon Isten az urnak is” volt a válasz. Amilyen a jó reggel, olyan a fogadj Isten.

Aki a nép szívéhez, lelkéhez akar férni, annak nyílt és barátságos tekintetű arcát, meleg szívet, barátságos, sima kézzel kell feléje közeledni. — Hova mennek kigyelmeitek dolgozni? — Kubinba, kérem szépen, volt a válaszuk. — Van már ott felfogadott munkájuk? — Munka van ottan kéröm Panosova alján öleg, de mi még csak ha oda érünk, fogunk beakudni. — Föl-szerelésük teljesnek látszott; a talicskán kenyérel meg szalonnával, valószínűleg tarhonyával meg hagymával, sóval, paprikával ellátott iszakjuk, egy rend ünneplő ruhájuk, váltani való fehérnemű, meg hegyiben egy gyékényponyva szokott lenni, — természetesen ásó, kapa és csákány is volt. — Hová valók kigyelmeitek? Mindszentről, Csongrádvármegyéből, felelték ők. Ott magukféltre több a magyar ember, mint erre nálunk, mondám én. — Nincsen is ott kéröm más, csakis magyar.

Ezzel elérkeztem volna mai elmélkedésem kiindulási pontjához.

Aki magyar szívet, magyar lélekkel érez és cselekszik, aki magyar szóval hálálkodik Istenéhez, mikor fölkel és olyannal is kéri az Ég jószágát, mikor nyugalomra hajtja fejét, annak csak egy szép hazája, egy igéret földje van, ott, ahol nem is lakik más nyelvű, más érzésű, mint magyar ember. De hát kérdés, hogy e szép magyar haza lehet-e boldog, lehet-e tartós, éhet-e meg még egy második ezer esztendő is, ha nem minden lakója magyar? Az én véleményem és hitem szerint, ez az ország addig, míg lakóinak csak fele beszél magyarul és ezen félnek sem mindegyike vallja magát magyarnak, nem tartja első kötelességének Istenét és magyar hazáját egyformán lángolóan szeretni, addig a másik félnek, ha nem is nyelvében, de benső érzésében, minden tetteiben, törekvéseiben hű magyar polgárrá változtatása, sikerrel meg sem kezdhető. Magyar állampolgári öntudat, az abból folyó kötelességek hű és lelkes teljesítése, az lesz alapvetője a második ezeréves és még ezen túl való főállásnak.

Mindenekelőtt a magyar szónak kell meghonosulnia, mint egyedül jogosultnak mindenhol, az országgyűléstől a legkisebb község házában tanácskozó szobáig, úgy hogy a maga jogát, igazságot, nyilvános tanácskozásban véleményét csak magyar szóval kereshesse, vagy nyilváníthassa.

Am használja ezen magyar hazában, minden más ajku saját házában, egyházában, még felekezeti iskolájában is saját nem magyar anyanyelvét, de mikor a közintézmények jogaiból akarja kivenni részét, vagy a közintézmények segítségét akarja igénybe venni, esetleg azokkal szemben fennálló kötelességeit kell teljesíteni, ezt csak magyar nyelven tehesse. Hogy ennek a magyar állam főállása érdekében, meg azon elvnel fogva, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy ur legyen a saját házában, így kell valahára lenni, ahhoz kétség nem fér. Hogy ez így lehessen, ahhoz erős, öntudatos tételes törvényekben megszabott igazságos akarat végrehajtásában s talán csak 3 évtized alatt érvényre jutható körülmények munkálkodás kell.

A nem magyar nemzetiségeknek, a magyar államhoz, ennek nyelvéhez simulni nem akarásának hosszú története van. Saját nem akarásukat századokon át folyton ébren tartotta egy sötét, láthatatlan, a magyar haza megalázására és megfontására törekvő hatalom.

1861-ben és később 1867-től tovább minden kisebb-nagyobb számmal hazánkban lakó nemzetiség egy-egy nemzetiségi külön nyelvű adminisztrációval bíró területet, vojvodinát hangoztatott, követelt.

Horvát testvéreink, 1867-ig szűkebb, hazáját 1860—1861-ben bőven elárastottuk hangos rokonszenyünkkel, sok ezrekre menő gyűjtéseinkkel, mert akkoriban erős vizáradások járták országuk területét. 1867-ben három vármegyéről Szerém, Pozsega és Verőceiről lemondott a magyar a horvát testvérek javára és Deák Ferenc történelmileg nevezetes fehér lapját is oda nyújtotta, hogy arra annyi jogot irhasson, a mennyi nekik tetszik. Irtak is reá jó sokat, annyit, mint a mennyire soha még a foguk sem mert fájni, de azt, hogy mindezt a magyar szent korona hatalmából és jóvóltából élvezik, az ezen a fehér lapon nem olvasható, sem pedig velünk szemben tanúsított viselkedésükből nem tapasztalható. Nem sokkal jobban vagyunk azonban a szűkebb magyar földön sem.

A hol sürűbben, tömegesebben lakik nem magyar ajku nép, megtörténhetik, hogy a magyar megszállásért guny és támadásban részesülünk.

Nyilvános tanácskozásban erről fölvevett jegyzőkönyvekben, beadványokban, felekezeteknek, közhatalóságok részére kiállított határozatokban, kiértesítésekben nem annyira törvényadta jog alapján, hanem dacból, tüntetésből mellőztetik a magyar nyelv, az állam nyelve.

Több mint 34 esztendője áll fenn azon törvény, amelynel fogva a majdnem egészen szabadjára hagyott felekezeti népiskolákban a magyar nyelv tanítása kötelező és ma is, mintegy 1500 ilyen népiskolában alkalmazott tanító maga sem bírja a magyar nyelvet, de mennyivel több azok száma, kik ezt vagy egyáltalában, vagy látható sikerrel tanítani nem akarják. Harminchét éve mult annak, hogy a törvényhatósági, városi és falubeli tanácskozó termek és szobák a nép törvényes, szabad akaratának és szavának megnyíltak, de hányban hangoztatják még ma is, és pedig tüntetőleg, hogy nem értünk magyarul. Ime, itt az eredménye a nemzetiségi, felekezeti tanításnak és azon szabadságoknak, melyeket a nemzetiségi törvény adott. Hogy állunk a kereskedelemmel, a cégtáblákkal, cégbejegyzésekkel, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok, belkezelési, könyvelési nyelvvel? Hát kérem, sehogys sem, vagy mindenesetre mindenfeleképpen, csak nem magyarul. Dxi.

A nagybecskereki konviktus.

Nagybecskerek, június 15.

Enlítettük, hogy a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület védnöksége alatt Nagybecskereken ez év őszén fiúnevelő intézet (konviktus) nyílik meg. A konviktus berendezése javában folyik s minden követelménynek meg fog felelni, úgy, hogy a torontáli szülők bizonyára szívesen fogják gyermekeiket a nagybecskereki konviktusba küldeni, ahol kitűnő magyar nevelésben fognak részesülni.

A konviktus érdekében most a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület a következő körlevelet intézte az összes torontáli községek előljáróságának:

Tekintetes Előljáróság!

Mint ismeretes, ez év őszén, szeptemberben Nagybecskereken a „Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület” védnöksége alatt fiúnevelő-intézet (konviktus) létesül, ahol a tanulóifjúság olcsó pénzért teljes ellátást s tanulmányai-ban felügyeletet és megfelelő irányítást nyer.

Ez a konviktus, azt hisszük, kiváló szolgálattal fog tenni mindazoknak a szülőknek, akik szívükön hordják gyermekeik előmenetelét s az idegen ajku szülőknek könnyű módot nyújt arra, hogy gyermekeik a magyar nyelvet elsajátítsák.

A nagybecskereki konviktusnak más konviktusokkal szemben különösen nagy előnye az, hogy a vármegye szívében van, könnyen és hamar hozzáférhető s a szülőknek minduntalan alkalma lehet gyermekeiket láthatni és azokat szemmel kísérni.

Az intézetet a modern kor követelményeinek teljesen megfelelően van felszerelve s a gyermekek gondos neveléséről, felügyeletéről, ellátásáról azt hisszük, teljes biztosítékot nyújt az, hogy a konviktus vezetője Engel Ferenc nagybecskereki segédlelkész, aki a csanádi róm. kath. lelkészi karnak egyik legjelesebb képzettségű tagja.

Amidőn egyesületünk úgy hazafias, mint kulturális szempontból a legmelegebben partfogásába ajánlja a honviktust a tek. Előljáróságának, egyben tisztelettel kérjük, hogy arra a szülőknek figyelmét minél szélesebb körben felhívni s odahatni sziveskedjék, hogy a szülők gyermekeiket minél nagyobb számmal a nagybecskereki konviktusba küldjék.

Mellékeltlen van szerencsénk az intézet föl-tételeit ismertetni s amennyiben más fölvilágosításra szükség van, ezzel készséggel szolgál az intézet vezetője, Engel Ferenc s. lelkész ur (Nagybecskerek róm. kath. plébánia).

Az intézetet a tek. Előljáróság jóindulatába és szeretetébe ajánlván, vagyunk

hazafias üdvözléttel

Nagybecskerek, 1904. június hó

A Torontálm. Magyar Közművelődési Egyesület nevében:

Dr. Dellmanics Lajos,

elnök.

Somfai János,

titkár.

Dr. Pacséri Károly,

igazgató.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déli 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap déiben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa tegnap délután fél 4 órakor ülést tartott. Az ülésen hozott fontosabb javaslatokat hireink sorában közöljük.

— **Az új kir. ügyész.** Dr. Boross Dezső kir. ügyész, akit dr. Wiedorn Adolf helyébe Kassáról Nagybecskerekre helyeztek át, a napokban megérkezett Nagybecskerekre s elfoglalta hivatalát.

— **Az érettségi vizsgálatok eredménye a kereskedelmi iskolában.** A nagybecskereki m. kir. állami felső kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatok a tegnapi napon befejezést nyertek. Az eredmény a következő: jól éretek Balogi Antal, Fenyő Sándor, Löbl Sándor; éretek: Csada Richárd, Hajduska László, Kolleth József, Kráviés Ágoston, Kun Béla, Maugsch Lajos, Schaffer Fülöp, Schlesinger Ignác, Székely Jenő, Wabersinke Ferenc, Zacher Ferenc; három tanulót pedig két hónapra visszavetettek.

— **Tanítói kinevezés.** A vallás- és közoktatási miniszter Klein Ede okleveles tanítót a torontálszécsányi állami elemi népiskolához rendes tanítónak nevezte ki.

— **Rendjelviselési engedély.** A király megengedte, hogy Savits Joca törökbecsei illetőségű müncheni kir. udvari és nemzeti színházi főrendező az ahalai érdemrendet a tudomány és művészetért elfogadhassa és viselhesse.

— **Március 15-ike nemzeti ünnep.** Farkas József makói polgármester a napokban átiratot intézett Nagybecskerek város képviselőtestületéhez, a melyben tudatja, hogy Makó város képviselőtestülete elhatározta, hogy feliratot intéz a törvényhozáshoz, a melyben március hó 15-ikének nemzeti ünnepévé való avatását kéri, egyszersmind felhívja városunkat, hogy hasonló feliratot intézzünk a törvényhozáshoz. A városi tanács tegnap tartott ülésében elhatározta, hogy hasonló feliratot intéz az országgyűléshez.

— **Telekkönyvi kinevezések.** Az igazságügy-miniszter Vajdics Lehel nagykikindai segédtelekkönyvvezetőt a nagykikindai törvényszékhez, Taub Gyula módosi kir. járásbírósi segédtelekkönyvvezetőt pedig a nagylaki járásbíróshoz telekkönyvvezetőkké nevezte ki.

— **Eső.** Medárd-napja az idén ugylátszik meg akar felelni a hagyománynak. Hogy Medárd éjszakáján megeredt az eső, azóta egyre szivárogo az égi esatornákból. Eddig azonban nem mutatkozott nagyobb esőzés s inkább üdítő nyári záporokban nyilvánult a medárd-napi hagyomány. Az éjszaka már nagyobb eső köszöntött ránk s a délelőtti órákig szakadt olyan formán, mintha negyven napig csakugyan nem akarná abbahagyni. Délfelé azonban mégis elállott s így még jól is esett a zápor.

— **A városi épületek fentartása.** A város a tulajdonát képező épületek fenntartásához szükséges faanyag beszerzésére pályázatot írt ki, a mely a napokban lejárt. A beérkezett 2 ajánlat közül Engel Sámuel fakereskedőt a tanács előnyösebbnek találta, miért is javasolja a közgyűlésnek, hogy a város nevezettel jövő év január 1-től kezdődőleg 3 évi időtartamra kösse meg a szerződést.

— **A villamos szerelők kerékpárja.** A város tanácsa, a tegnapi ülésből kifolyólag megbizta Beck Gyula villamosvezetőt, hogy a szerelők számára kerékpárt szerezzen be. A szerelők ugyanis eddig a munkaidő javarészt lótas futásban töltötték el, mert ha például a Tomasevici-utcában a villamos vezetékén valami javítani való volt, a szerelő fél óráig volt kénytelen gyalogolni, míg a városból odaért, míg ha most felül a kerékpárra, néhány perc alatt kiérhet s így először is megkíméli magát a sok ide-oda menéstől, másodsor pedig sokkal több ideje marad a munkára.

— **Évzáró ünnep a Messinger-intézetben.** A nyilvánossági joggal felruházott Messinger Karolin-féle leánynevelő intézetben június 28-án délután 4 órakor lesz az évzáró ünnepély. Az ünnepély sorrendje a következő: 1. „Ima a hazáért” Bánk-bánból, előadja az intézet ének-kara; zongorán kísérik Narozsny Frida III. polg. és Stern Vilma IV. polg. isk. tanulók. 2. Gurlitt: „Őszi dal”, zongorán előadják: Rigó Sarika III. el. és Piszker Oga III. polg. isk. tan. 3. Erney József: „Magyar dal”, zongorán előadják: Magyar Lenke IV. el. és Kassovitz Ella II. polg. isk. tanulók. 4. „Szép Ilonka” Vörösmartytól, szavalja: Schiffer Aranka IV. polg. isk. tanuló. 5. „La

petite marchande de fleurs", párbeszéd: Harmath Rózsika és Rosenstock Rella I. polg. isk. tanulók. 6. Schubert F. „Induló”, „Magyar tánc” 2 zongorán előadják: Kelő Vilma IV., Stern Vilma IV., Narozsny Frida III. és Jakabházy Milike I. oszt. tanulók. 7. „La violette”, szavalja Gruber Ella II. polg. tanuló. 8. Zsasskovszky E. „Napkelet”, éneklik: Schiffer Aranka IV., Stern Vilma IV., Kelő Vilma IV. és Novák Frida IV. oszt. tanulók. 9. „A haza”, írta Pósa Lajos, szavalja: Hajduska Janka I. polg. isk. tanuló. 10. Lőw J. „A tavon”, zongorán előadják: Abelsberg Vilma I. és Piszker Olga III. oszt. tanulók. 11. „Ha bemegyek” népdal, zongorán: Váradi Sarika I. polg. és Marek Teresike III. el. tanulók. 12. „L'oreiller de la veuve”, szavalja: Heller Margit III. polg. tanuló. 13. Guritt: „Órségen”, zongorán előadják: Rosenstock Rella I. és Kassovitz Ella II. polg. tanulók. 14. Biset: „Habanera”, Carmen c. operából, zongorán előadják: Kelő Vilma IV. polg. tanuló. 15. „Les deux voisines”, párbeszéd énekkel, előadják: Kelő Vilma és Stern Vilma IV. oszt. tanulók. 16. „Magamról”, írta Reviczky Gy., szavalja: Polgár Rózsika II. oszt. tanuló. 17. „Népdalok”, cimbalmon: Kertész Irén II. oszt. tanuló. 18. „Rákóczi induló”, éneklik az int. énekkara; zongorán kísérik: Jakabházy Milike I., Stern Vilma IV., Narozsny Frida és Kovács Emmy III. oszt. tanulók.

— **Sima Ferenc meghalt.** New Yorkból érkező jelentés szerint Sima Ferenc, az Amerikába vándorolt volt szenesi képviselő június 1-én Fairportban, Ohio államban meghalt. Pünkösdi napján érkezett nagy betegen Fairportba, a hol a község plébánosa, Hegyi Antal, a volt csongrádi plébános, Sima régi barátja, házába fogadta a beteget és elhozatta feleségét és leányát is. Az orvosok megoperálták, de ez nem segített és Sima három nap múlva meghalt. Temetése június 2-án volt, a környék magyar és angol lakosságának tömeges részvételével.

— **Gépészmérnöki vizsga.** Deutsch Béla városunk szülötte tegnap tette le Budapesten szép eredménnyel a gépészmérnöki szigorlatot.

— **Nyilvános köszönet.** Dr. Putz Jakab ur, bégaszegénygyógyi orvos, szives volt a főgimnáziumi deaksegélyező-egyesület céljaira 50 koronát adományozni. A nagylelkű adakozónak a főgimnáziumi igazgatóság hálás köszönetét fejezi ki.

— **Egy iparos jubileuma.** Tegnap számunkban e címmel írtunk Steckhardt József helybeli iparos jubileumáról. E közleményünk helyreigazításaként most közöljük, hogy Steckhardt ezéltől 44 évvel remekelven, mesterré lett, tehát 44 éve önálló iparos Nagybecskerekben.

— **Nauheimi gyógymód Herkulesfürdőn.** Mint Herkulesfürdőről (Mehadia) írják nekünk, dr. Klein Eberhard, az általa ott több év óta szivbajban, asthmában, valamint elhízásban szenvedőknél kitűnő sikerrel alkalmazott, ugynevezett Nauheimi természetes gyógyforrást az ezen évi fürdő-évad alatt is folytatja.

— **A berlini tarkaszínpad Nagybecskerekben.** A Ro'sa-szállóban holnap a „Berlin tarkaszínpad” kezd meg négy estére tervezett vendégjátékát. A társulat bejárta Európa összes nagyobb városait s legutóbb Szerajevóban vendégszerepelt, melynek legelőkelőbb lapjai nagy dicsőretekkel adóznak egy az egyes erőknél, mint az összjátéknak. A főszereplők: Bergé és Helmers kisasszonyok, Birner-Bornhaus, Erchsen, Petza, Erich és Klement urak. Az est clouja Serinissimus föllépte, ki udvari páholvából cseveg irodalomról, művészetéről és egyebekről. A társulat holnap, csütörtökön kezd meg vendégjátékát s vasárnapig marad Nagybecskerekben. Belépődíj 1 kor. Kezdeté este fel 9 órakor.

— **A villám és az imádság.** A villám mindennapi játékáról ír tudósítónk. Mint ugyanis Mollyfalváról írják, a várva-várt eső ott erős vihar alakjában jelentkezett e hó 7-én. A jámbor sváb lakosság villámlás tüze és a mennydörgések zenéje mellett adott hátat az Istennek. Kaiser Mátyás földműves is imádkozott egész családjával az asztal körül, a mikor egy eltévedt villám beszaladt a ház kéményén. Holtra rémülten látták, mint futkároz a tűz a szobában, mint rombol el képet, butort, edényeket körülöttük, míg nekik a hajszáluk se sérült meg. Teljes egészségben szaladtak ki az utcára tudtára adni a szomszédoknak az égi tűz veszedelmes játékát, amely az imádkozó embereket megkímélte a bajtól.

— **Falusi csikó a városban.** Pancsováról írják a következő józsi történet: A napokban egy bárányosi földműves jött Pancsovára. A kocsit mellett vígan fickándozott egy kis csikó, mely — úgy látszik nagyon örült a városnak, fátlan utcáinak, mert ő olyat még sohasem látott. A mint jobbra balra bámulgatott, egy városi udvariatlan kocsis pajkossgágból ráhuzott a hátra ostorával. Ugy látszik, ezt sem ismerte még, mert eszevesztettül nyargalni kezdett. Végig nyargalt a Mária-Terézia utcán, az Erzsébet téren. Azután felfutott a sima aszfalt járdákra. Itt kopogott végig, míg nem a Popovics-Nádor üzlete nagy

kirakatánál egyszerre csak megállt és belebámult a nagy ablaküvegbe, melyben egész teljességében magamagát látta. A kis buta azt gondolta, hogy az valami városi cimborá lesz. Egy kis sétára akarta hívni és beugrott a kirakatba. A drága üveg csörömpölve hullott szét, a csikó öszszévérézte magát, cimborát azonban nem talált. De gazdájának a csikó kirándulását meg kellett fizetnie.

TÁVIRATOK.

Az orosz-japán háború.

Orosz jelentés a harctérről.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szentpétervári hivatalos távirat szerint Stockelberg tábornok jelenti, hogy tegnapelőtt megkezdődött a japánok támadása az oroszok állása ellen. Hat kilométerre Vafanhouton állomástól délre a japánok több erős támadást intéztek, hogy az oroszok balszárnyát állásukból kiszorítsák, de támadásuk eredménytelennel nem járt.

Port-Arthur ostroma.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti táv.) New-Yorki táviratok szerint a japánok Port-Arthur külső részét elfoglalták volna s az oroszok ma már csak az erődökben tartják magukat.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése június 15-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, június 15.

A képviselőház ma délelőtt Percel Dezső elnöklésével ülést tartott, melyen folytatták az indemnitás tárgyalását.

Mindjárt az ülés elején általános figyelem közben Tisza István gróf miniszterelnök szólalt fel és reflektált a vita során elhangzott beszédekre. A miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány azért takarékoskodott más dolgoknál, hogy a hadügyi költségek elviselhetőbbek legyenek, a mely költségek irihatalanul szükségessé váltak, miután a hadsereg létfeltétele az országnak. A miniszterelnök Rátkaynak felelve, konstátálja, hogy ő nem mondta azt, hogy hazaáruló, aki nem szavazza meg a hadügyi költségeket, hanem azt mondta, hogy hazaárulást követett volna el a kormány, ha a költségekkel elő nem állott volna. A mi a katonai igazságszolgáltatás reformjának késedelmét illeti, az azért késik, mert a javaslat alaposan átdolgozandó s a tárgyalások folynak. A népoktatás reformjánál az idegennyelvűekre tekintettel kell lennünk. A katonai oktatásnál csak a geometriát tanítják más nyelven. Az az állítás, hogy a kormány a „Cunard Line” hajóstársaságnak bizonyos számú kívándorlót biztosított volna — teljesen valótlan. A horvát kérdés ügyében kijelenti a miniszterelnök, hogy megállapítható, hogy Horvátországban a magyar államhoz való ragaszkodás egyre terjed. Végül lendületesen bizonyítja a miniszterelnök, hogy a kormány sikeres nemzeti politikát követ. (Ugy van jobbról, zajos helyeslés és taps.)

Miután még S ághy Gyula személyes kérdésben szólalt fel, az elnök öt perc szünetet rendelt.

Szünet után Polónyi Géza csodálkozását fejezi ki, hogy a trónörökös gyermekének születését sem a hivatalos lap nem hozza, sem a Ház nem veszt róla tudomást. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a Ház Ferenc Ferdinánd főhercegnek fejezze ki szerencsekívánatait. Az ülés folyik.

A főrendiház bizottságaiból.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A főrendiház közgazdasági és közlekedési bizottsága ma délelőtt 11 órakor ülést tartott, melyen a képviselőházban legutóbb elfogadott kisebb törvényjavaslatokat intézte el.

A horvát kiegyezés.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) A horvát tartománygyűlés kiküldött tagjai szombatán Budapestre érkeznek és hétfőn délelőtt a magyar regnikoláris bizottság tagjaival együttes ülést tartanak, a melyen ratifikálni fogják az albizottságok megegyezését a horvát pénzügyi egyezmény meghosszabbításának módzatairól.

Az angol király Németországban.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Berlinből jelentik, Edward angol király e hó 24-én érkezik Kielbe, a hová ugyanaz nap este Vilmos császár is megérkezik.

Az utlevélkényszer felfüggesztése Szerbiában.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Belgrádból jelentik, a szerbiai kormány elhatározta, hogy a magyarországi és a zürichi utazókra, tekintet nélkül állampolgárságukra, június 15-ével felfüggeszti az utlevélkényszert s egyben megkeresést intézett a magyar és osztrák kormányokhoz, hogy az itteni hatóságok hasonló viszonyossággal járjanak el.

Felhőszakadás Szerajevóban.

Budapest, június 15. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szerajevói távirat szerint tegnap délután ott óriási felhőszakadás volt, mely sok kárt okozott. A nagy víztömeg számos utcát és lakást elöntött.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1904. június 15.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

B u z a	Kilos	50 kilogr. ára		Kilos	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki uj	76	8,85	9,10	80	9,30	9,45
Pestvidéki uj	76	8,70	9,—	80	9,25	9,35
Bánsági uj	76	8,65	8,85	80	9,05	9,15
Bácskai uj	76	8,85	9,10	80	0,—	0,—
Rozs elsőrendű					6,40	6,55
„ másodrendű					6,25	6,40
Árpa takarmány					5,90	6,10
„ égetni való					5,80	5,90
„ sörfőzésre való					0,—	0,—
Zab —					5,70	6,05
Tengeri bánsági					5,35	5,45
„ másnemű					—	—
Repce káposzta					10,35	10,55
„ bánsági					—	—
Köles					5,—	5,30

Határidő-üzlet.

Budapest, június 15. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyjából csökkentek. Déli záratkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre 1904)	9.06	—
Tengeri (júliusra 1904.)	5.21	—
Zab (októberre)	5.86	—
Rozs (októberre)	6.81	—

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1904. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra
 Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:
 Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról este:
 7 óra 15 p.
 Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel
 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.;
 este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:
 Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:
 Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra:
 reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 53 p.;
 délután 5 óra 10 p.
 Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt
 11 óra 33 p.

373. végreh. sz. 1904.

474-1.1

163.348/1903. szám.

M. kir. államvasutak.

Arverési hirdetemény.

Alulirt kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. járásbírósnak 1904. évi V. 638. számú végzése folytán Glücklich Emil dr. budapesti ügyvéd által képviselt Reisz Adolf bécsi cég felperes részére Gresits Julka, Szvetozár és Izidor alperesek ellen 111 korona 30 fillér tökéköve-elés s jár. erejéig elrendelt biztosítási végajtás folytán alperesektől lefoglalt és 2065 kor. 90 fillére becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. bíróság 1904. V. 638. számú végzésével az árverés elrendeltétvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatök követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Nagybecskereken leendő megtartása határidőül 1904. évi június hó 20-ik napján délután 3 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, borok s egyéb ingóságok a legelőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítetlenség jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdeteménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskereken, 1904. évi június hó 5. napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Nyom nélkül eltűnnek

mindennemű börtisztálanságok és bőrkütfések, mint: bórakak, arc- és bőrvörösség stb. stb. a **Bergmann-féle kátrány-kénszappan** (Védjegy: Két bányász.) mindennapi használata után **Bergmann & Co.** gyárából Dresden és Tetschen a/E. Darabja 60 fillér. Kapható **Basch Ernő** gyógytárában, Nagybecskereken. (433b-20.5)

Legolcsóbb utazás

Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest—Uj Dombóvár—Fiumén át a Magyar-Horvát Tengeri Gőzhajózási-Társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajóin.

Hajójaratok menetrendje.

1903. november hó 1-től visszavonásig.

1. Indulás Fiuméből Velencébe minden kedden és szombaton este 8 óra 15 p.-kor.
 2. Indulás Fiuméből Anconába minden hétfőn reggel 7 óra 30 perckor és minden esütörtökön este 8 óra 15 perckor.
 3. Indulás Velencéből Fiuméba minden hétfőn és esütörtökön este 3 órakor.
 4. Indulás Anconából Fiuméba minden szerdán reggel 7 órakor és minden szombaton este 8 óra 30 perckor
- Menettartam 10 óra.
- Velencében érkezés és indulás a Szt.-Márk-téren.

Menetdíjak

a hajó-átelési illetékekkel együtt:

Honnan	Hová	Pénz-érték	Gyorsvonat osztály		
			I.	II.	Személyvonat III.
Budapest	Velence vagy Ancona	kor.	40:00	30:00	16:00
.	Cannes	franc	122:45	87:80	
.	Firenze	.	79:80	53:10	32:50
.	Genova	.	95:55	69:10	38:95
.	Grasse	.	124:60	89:25	
.	Lyon-Perrache	.	134:55	95:70	
.	Marseille	.	144:05	102:40	
.	Milano	.	76:25	55:60	31:05
.	Monton	.	116:30	83:65	
.	Napoli	.	106:85	77:05	43:60
.	Nizza	.	119:00	85:45	
.	Róma	.	80:05	58:25	32:60
.	Torino	.	95:40	69:00	38:90
Bécs	Velence vagy Ancona	kor.	51:40	37:40	19:50
Berlin	.	márka	103:80	73:50	41:20
Breslau	.	.	80:60	58:00	31:80
Hamburg	.	.	130:20	93:10	54:90

A gőzhajókon egy ágyért két korona után-fizetendő.

A hajó-átelési díj magában Fiuméből—Velencébe vagy Anconába:

Diszterem hálólhelyyel együtt 16 kor.
I. osztály 12 .
III. (fedélzet) 6 .

A gőzhajóknak a Budapest—Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen esatlakozásban állanak. Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő-helyéig közlekednek s onnan indulnak.

Fiuméből—Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenkint 4 gyorsjárat és pedig: Zárába, Spalatoba, Metkovicba, Raguzába

és Cattaróba, melyek menetrendje az „Utmutató”-ban foglaltatik.

Menetjegyeket és csoportosítható körutazási jegyeket a fent megnevezett állomások, ugyszintén a magyar kir. államvasutak központi menetjegy-irodái Budapestén és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodái Budapestén és Bécsben adnak ki, ahol a kívánt felvilágosítások is megadtnak.

Budapest, 1903. november hóban.

Az Igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

97543. F.H. 1904.

M. kir. államvasutak.

HIRDETÉMÉNY.

(Gyorsvonatok forgalomba helyezése Zágráb és Zimony között.)

Folyó évi június hó 15-től kezdve Zágráb és Zimony között, Zágrában esatlakozással a Fiume felől és felé, illetve Budapest felől és felé közlekedő nappali gyorsvonatokhoz mindkét irányban egy egy közvetlen gyorsvonat fog az alábbi menetrend szerint forgalomba helyezettetni és pedig:

Zágráb	ind. d. u. 2 óra 48 p.
Bród	érk. este 6 „ 51 „
Bród	ind. „ 6 „ 58 „
Vinkovec	érk. „ 8 „ 12 „
Vinkovec	ind. „ 8 „ 12 „
India	érk. éjjel 10 „ 45 „
India	ind. „ 10 „ 50 „
Zimony	érk. „ 11 „ 30 „

Az ellenkező irányban:

Zimony	ind. reggel 5 óra 10 p.
India	érk. „ 5 „ 56 „
India	ind. „ 6 „ 06 „
Vinkovec	érk. d. e. 8 „ 35 „
Vinkovec	ind. d. e. 8 „ 40 „
Bród	érk. d. e. 9 „ 52 „
Bród	ind. d. e. 9 „ 59 „
Zágráb	érk. d. u. 2 „ 06 „

A Fiuméből d. e. 8 óra 10 perckor és Zágrábról d. u. 2 óra 48 perckor induló, valamint Zágrábra d. u. 2 óra 06 perckor és Fiuméba este 7 óra 55 perckor érkező vonatoknál Zimony és Fiume között közvetlen I. II. osztályú kocsik fog közlekedni.

A részletes menetrendre nézve a kifüggesztett hirdetemények nyújtanak bővebb felvilágosítást.

Budapest, 1904. június hóban.

Az Igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

9754. sz. 1904.

Magy. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetemény.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága az 1904. évi szeptember hó 1-től 1905. évi augusztus hó végéig terjedő időre szükséges 10000 métermázsas repceolaj szállítása iránt ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A kiirt mennyiség csak megközelítő szükséglet képezvén, az igazgatóság fentartja magának a jogot, hogy ezen mennyiségnél egy negyedrészt erejéig többet vagy kevesebbet megrendelhesen.

Az ivenkint egy koronás okmánybéllyeggel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1904. évi június hó 28-án déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott olajérték 5% a legkésőbb 1904. június hó 27-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti pénztáránál leteendő.

Szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122 291/96 számú általános szállítási és a fenti anyagok szállítására vonatkozó 111.330/901. számú különleges feltételek.

A pályázatra, valamint a szállításra vonatkozó egyéb részletes módokat az ajánlati felhívásban foglaltatik, mely az igazgatóság anyag-és leltárbeszerzési szakosztályában, valamint az üzletvezetőségeknél és a hazai ipar és kereskedelmi kamaráknál betekintheők.

Az ajánlati felhívás az ajánlatot tenni szándékozóknak a fent nevezett anyag- és leltárbeszerzési szakosztály által ingyen adatik ki, vagy kívánatra postán megküldetik.

Budapest, 1904. május hóban.

Az Igazgatóság.

(Utányomás nem díjaztatik.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

Kecsz Henrik

Első nagybecskereki temetkezési vállalata Nagybecskerek,

Hunyady-(fő)-utca a Korona-szálloda átellenében,

figyelmébe ajánlja a nagyérdemű közönségnek ujonnan berendezett

temetkezési vállalatát.

Teljesen új s igen díszes gyász-kocsik.

Uj díszítmények és öltözékek.

Eivállal temetésekét a legolcsóbb árak mellett a különböző osztályzatok szerint, melyek bármikor megtekinthetők.

331-20.17

FELTÜNŐ UJDONSÁG.

Delice

Minden hirdetés felesleges, a dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szíhat.

legjobb valódi francia

SZIVARKAPAPIR ÉS SZIVARKAHÜVELY.

5-x.43

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál, Nagybecskereken.